

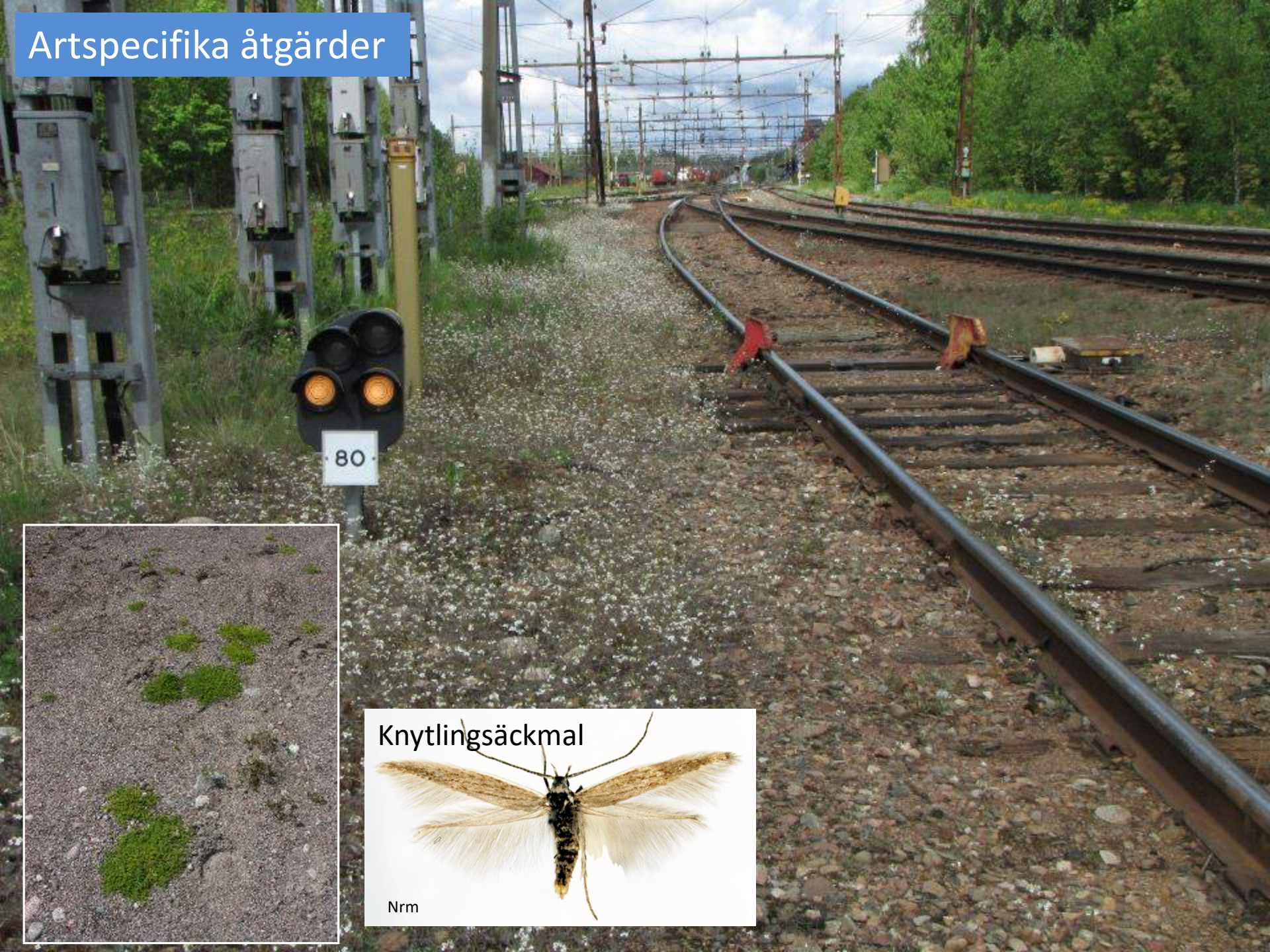
Järnvägsbiotopernas ekologi

Vilken kunskap behövs för skötsel av biologisk mångfald?

Tommy Lennartsson, CBM

Artspecifika åtgärder

Knytlingsäckmal

Nrm

Artgrupp-specifika åtgärder

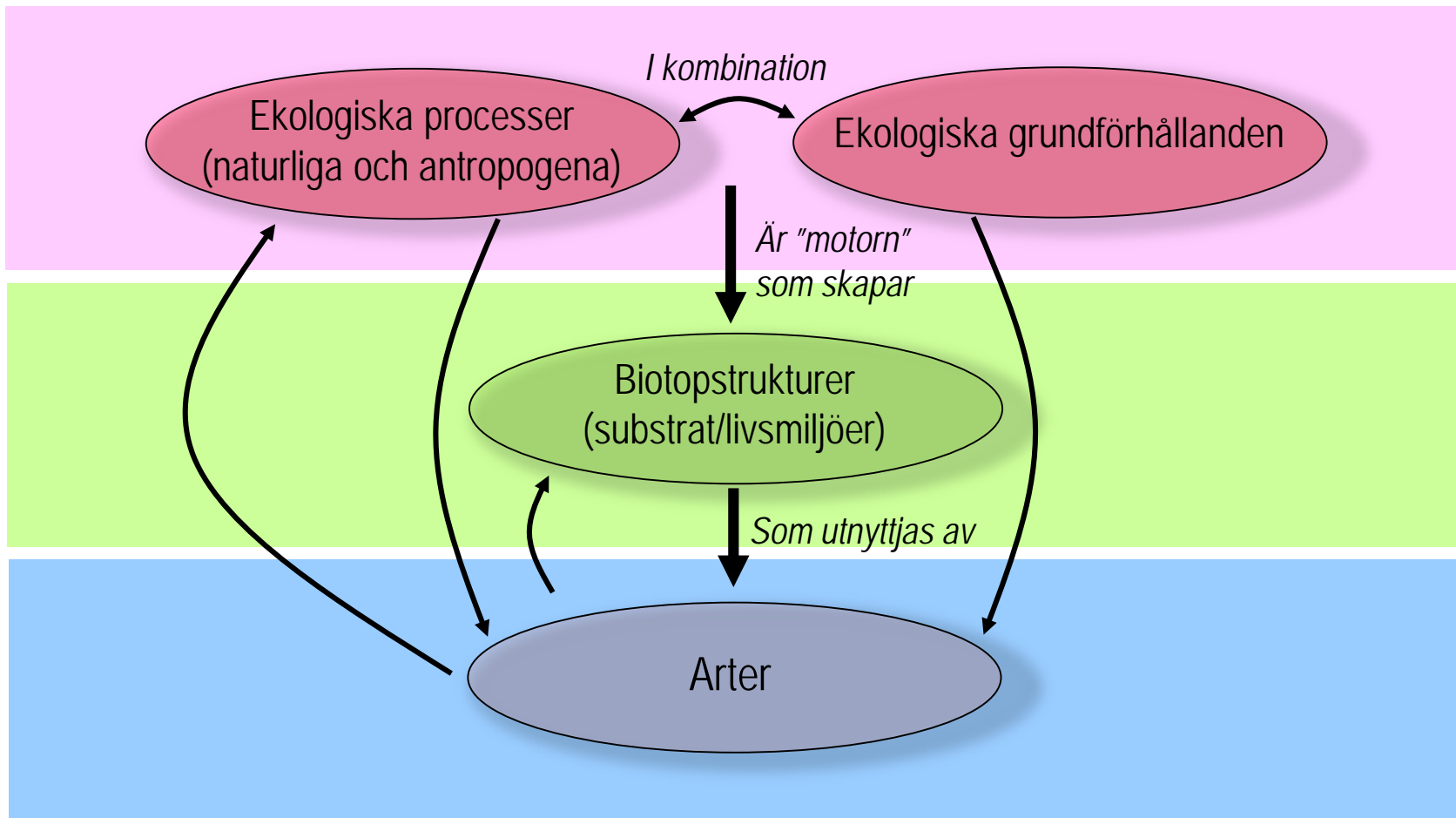

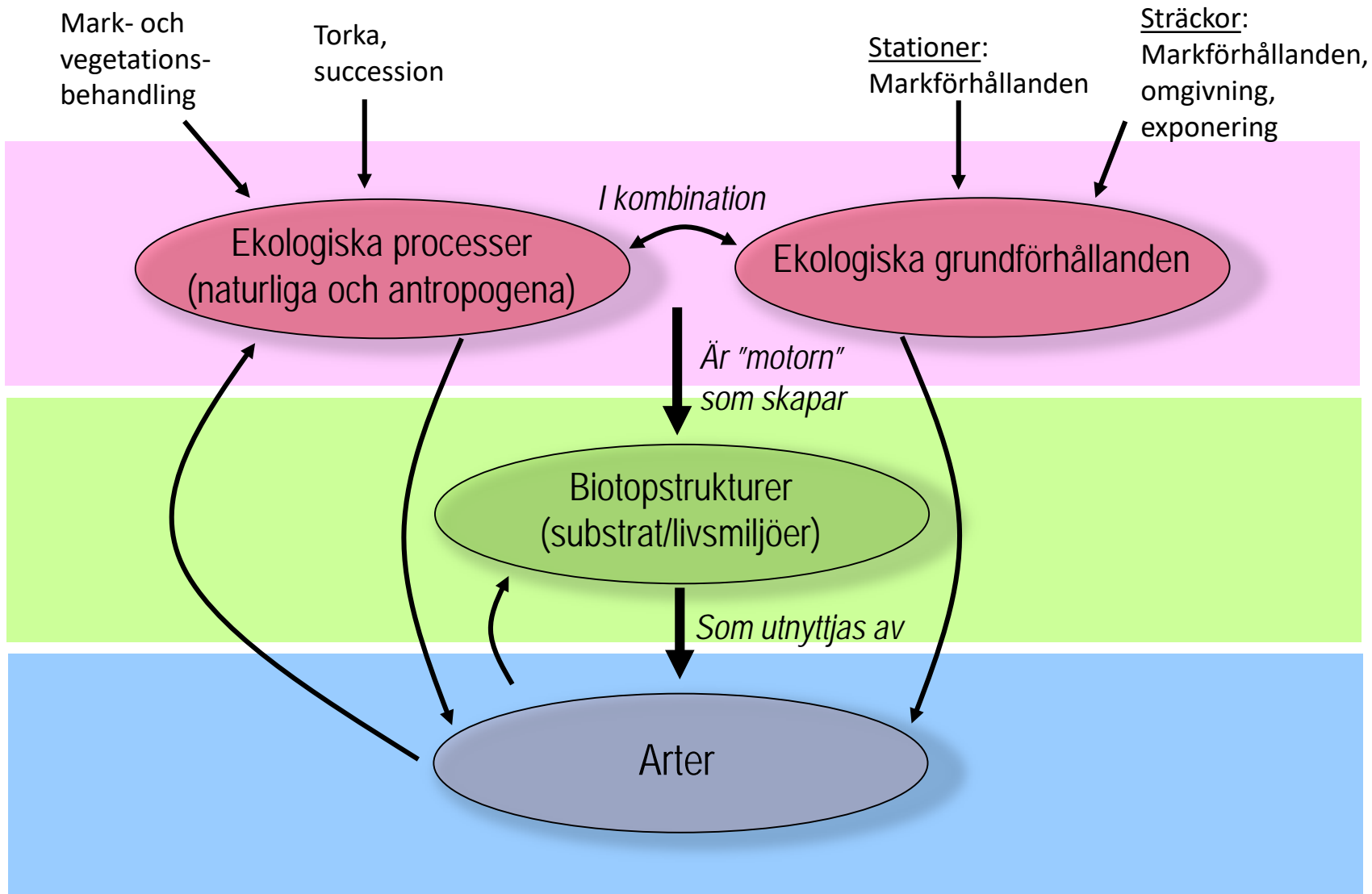
Artgrupp-specifika åtgärder

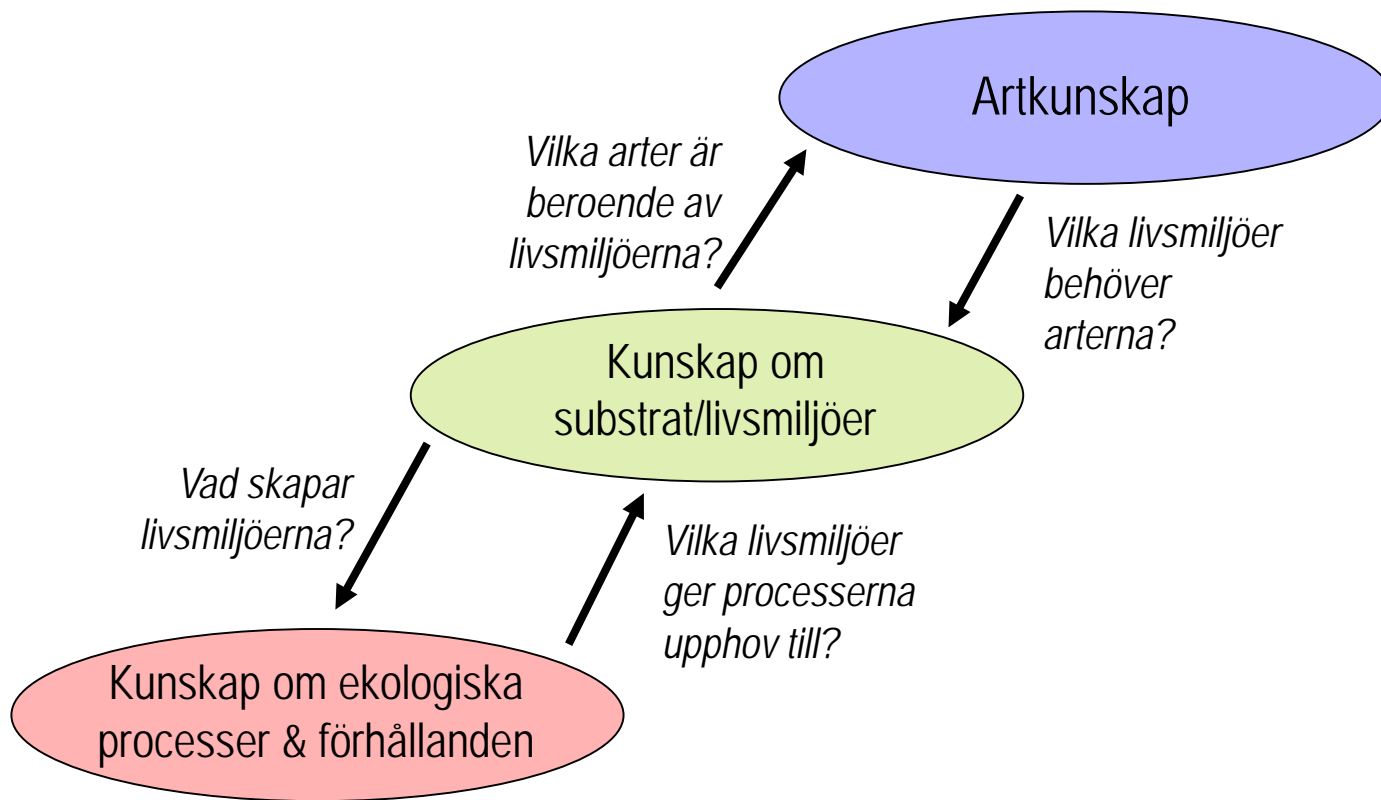

Biotopspecifika åtgärder – hur fungerar jvg-biotoper?

Tidig succession
efter skrapning

Tidig succession
efter övergrusning

Tidig – medeltidig
succession

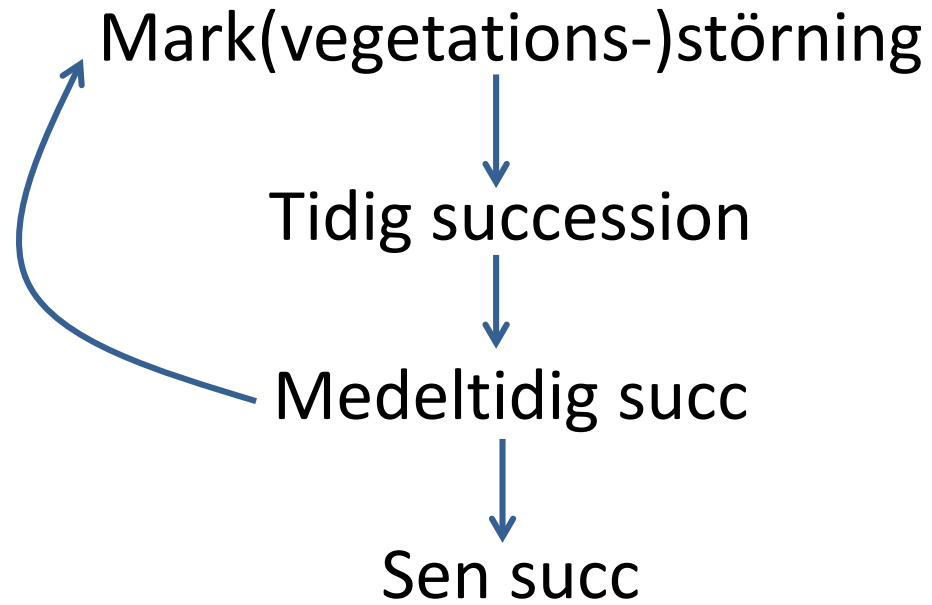
Medelsen succession

Sen succession

Stationens arter är knutna till några avgörande livsmiljöer:

-
- a) "Öken" (kraftigt stressat & stört av torka)
 - b) Utpräglad ruderat (med kortlivade pionjärväxter)
 - c) Pionjärvegetation (med täml. Långlivade pionjärväxter)
 - d) Grävbar fin sand
 - e) Exponerade marksubstrat
 - f) Skräp, virke etc
 - g) Slåttervegetation
 - h) Värdväxter

”Ökenmiljö”

”Ökenmiljö”

”Ökenmiljö”

”Ökenmiljö”

Ruderat – frekvent störning, mest kortlivade växter

Ruderat – frekvent störning, mest kortlivade växter

Pionjärvegetation – många
långlivade växter

Pionjärvegetation – många långlivade växter

Pionjärvegetation – många långlivade växter

Grävbar fin sand

”Skräp”

Slåttervegetation?

Slåttervegetation?

Stationens arter är knutna till några avgörande livsmiljöer:

- a) "Öken" (kraftigt stressat & stört av torka)
- b) Utpräglad ruderat (med kortlivade pionjärväxter)
- c) Pionjärvegetation (med täml. Långlivade pionjärväxter)
- d) Grävbar fin sand
- e) Exponerade marksubstrat
- f) Skräp, virke etc
- g) Slåttervegetation
- h) Värdväxter

Tunt topplager på makadam & likn.

Stör ofta: mark eller vegetation

Stör mark mer sällan

Stationens arter är knutna till några avgörande livsmiljöer:

- a) "Öken" (kraftigt stressat & stört av torka)
- b) Utpräglad ruderat (med kortlivade pionjärväxter)
- c) Pionjärvegetation (med täml. Långlivade pionjärväxter)
- d) Grävbar fin sand
- e) Exponerade marksubstrat
- f) Skräp, virke etc
- g) Slåttervegetation
- h) Värdväxter

Hur vanligt är ökenmiljöer?

Hur många av stationens nyckelväxter är lång- resp. kortlivade?

Vilka organismgrupper i varje livsmiljö, vilka indikatorarter?

Är det en relevant livsmiljö på stationer?

Analyser av befintliga art-habitat-data från stationer

Markstörning

Tidig succession

Medeltidig succ

Sen succ

Markstörning kan påverka successionen på två sätt:

- a) Starta om successionen
- b) Sakta ner successionen

Omstart av successionen genom skrapning problematiskt:

- a) En del av rotzonen behöver tas bort, men det är kanske inte hållbart att ta bort ytskikt gång på gång ("slipa golv").
- b) Bortskrapade massor är potentiellt miljöfarligt avfall.

Hur mycket ytskikt försvinner, hur många ggr kan man skrapa?

Kan man påföra nytt material?

Behov av markstörning utan att bortföra massor

- a) Djup omgrävning (organiskt mtrl flyttas >50cm ner)
- b) Fräsning (organiskt mtrl blandas ca 25 cm)

Hur fungerar omgrävning resp fräsning för att starta om succession? Varaktighet? Effekter på livsmiljöer?

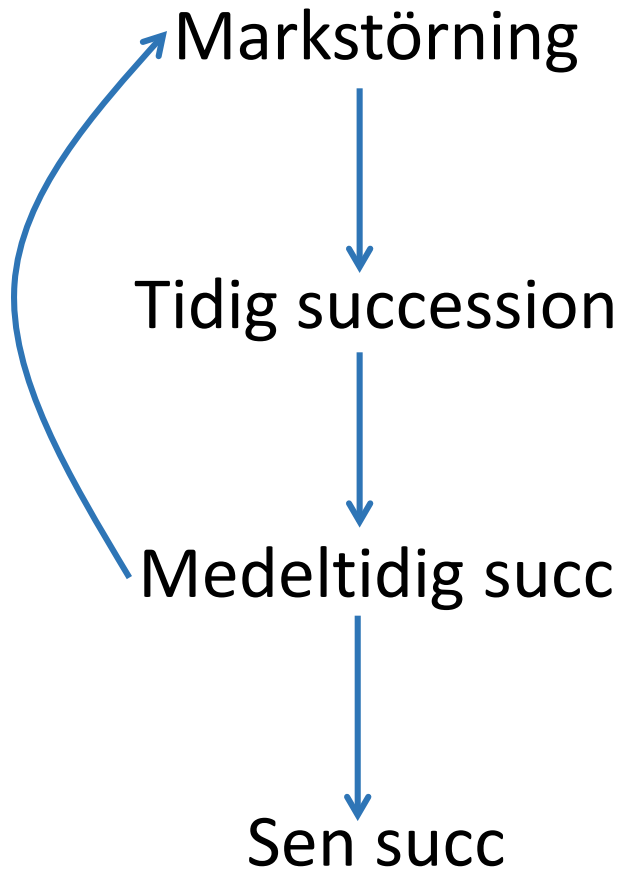
Behov av metod att sakta ned successionen

Kan borstning i samband m slätter vidmakthålla ruderat- & pionjärhabitat?

Motverkas organiskt lager? Jordflyttning? Effekter på livsmiljöer?

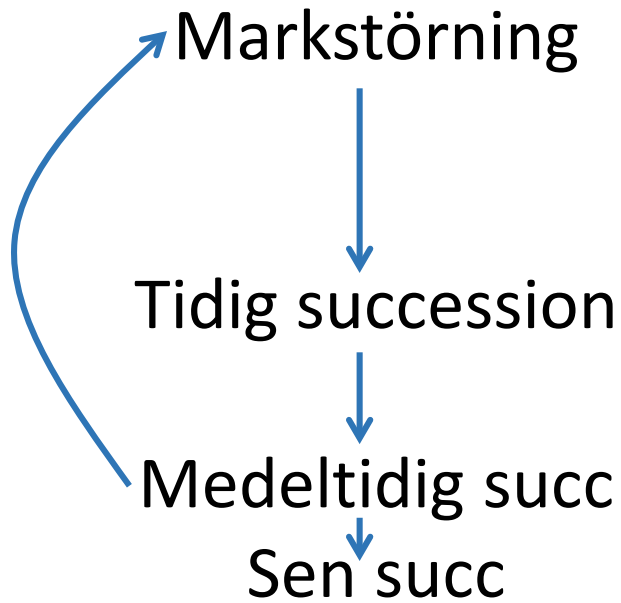

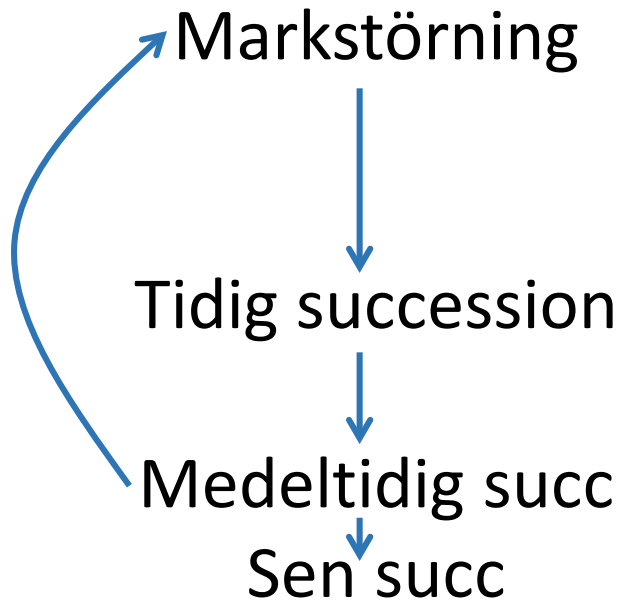
Lövförna,
beskuggning

Men sly etablerar sig lätt på störd mark
och förstör livsmiljöerna.
- Därför behöver sly hållas tillbaka

Lövförna,
beskuggning

**Men sly etablerar sig lätt på störd mark
och förstör livsmiljöerna.
- Därför behöver sly hållas tillbaka**

Lövförna,
beskuggning

Men sly etablerar sig lätt på störd mark och förstör livsmiljöerna.
- Därför behöver sly hållas tillbaka

Sly kan hållas tillbaka på två sätt:

a) Rycka el röja regelbundet, på tidigt stadium
Ryckning ger markstörning också

b) Årlig slätter (förhindra etablering)

Slåtter kan vara problematisk för ruderat- & pionjärmarker

a) Påverkar enskilda målarter i livsmiljöerna

Hur påverkas ruderat- & pionjärarter?

Slåttertidpunktens betydelse för ruderat- och pionjärarter?

Slåttertidpunktens betydelse för blomtillgång för insekter?

Slåttertidpunktens betydelse för växtätande insekter?

b) Påverkar successionen

Blir gräs snabbare dominerande vid slåtter?

Får vi slåtter- i st f ruderat /pionjärbiotop?

c) Påverkar ackumulering av organiskt toppskikt, dvs varaktigheten av markstörning

Betydelsen av förnaborttagning för grässvålsbildning, bar jord och växtetablering?

Markstörning

Tidig succession

Medeltidig succ

Sen succ

